

11/758 420 (039)

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Навчально-науковий інститут права ім. І. Малиновського

М. І. КОЛОС

УКРАЇНСЬКЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО: ПОХОДЖЕННЯ, РОЗВИТОК І СУЧАСНІСТЬ

Монографія

*Київ — Острозь
2019*

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень	10
ВСТУП	14
РОЗДІЛ 1.	
ІСТОРИКО-ПРАВОВІ, ФІЛОСОФСЬКІ ТА ТЕОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА	21
1.1 Злочини і покарання в актах розвинутих держав Стародавнього Сходу	22
1.1.1 Соціально-територіальні передумови формування права	22
1.1.2 Кримінально-правові положення актів найдавніших держав Стародавнього Сходу	24
1.1.3 Кримінально-правові положення Законів царя Хаммурапі	27
1.2 Біблійна доктрина злочину і покарання та особливості її розвитку	42
1.2.1 Дослідження старозавітного вчення про злочини і покарання	42
1.2.2 Новозавітні кримінально-правові гуманістичні ідеї	58
1.2.3 Розвиток біблійних кримінально-правових положень святими отцями церкви	61
1.3 Кримінальне право Східної Римської імперії: витоки, розвиток та удосконалення	65
1.3.1 Закони XII таблиць: перша кодифікація римського кримінального права	65
1.3.2 Цивілізаційні ідеї грецьких мислителів та їх вплив на розвиток кримінального права	72
1.3.3 Прецедентне кримінальне право Східної Римської імперії	86
Висновки до розділу 1	110

РОЗДІЛ 2.

УМОВИ ПОХОДЖЕННЯ І ПЕРВИННОГО РОЗВИТКУ ПИСАНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА РУСІ (УКРАЇНИ). . 117

2.1 Соціально-територіальні, державні та теологічні умови походження руського писаного кримінального права	118
2.1.1 Соціально-територіальні умови виникнення Русі	118
2.1.2 Князі Олег та Ігор: особливості приходу до управління Руською державою та проблеми їх легітимації	127
2.1.3 Русько-Візантійське договірне кримінальне право.	138
2.2 Кодифіковане кримінальне право Руської держави .	148
2.2.1 Умови початкового розвитку руського кримінального права	148
2.2.2 Кримінально-правова характеристика положень Руської Правди	154
2.2.3 Особливості правової відповідальності за положеннями Уставу Ярослава Мудрого	173
Висновки до розділу 2	183

РОЗДІЛ 3.

ОСОБЛИВОСТІ УМОВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА В XIII–XVIII СТОЛІТТЯХ. 185

3.1 Соціально-територіальні, державні та теологічні умови функціонування українського кримінального права в XIII–XV століттях	186
3.1.1 Умови функціонування українського кримінального права в Галицько-Волинській державі	186
3.1.2 Умови первинного поширення українського кримінального права на територію Великого князівства Литовського	189
3.1.3 Проблеми поширення українського кримінального права на північні і північно-східні території народів угро-фінської мовної групи	197

3.2 Кримінальне право Литовсько-Руської держави в XVI столітті	213
3.2.1 Соціально-територіальні, державні та теологічні умови удосконалення литовсько-руського кримінального права	213
3.2.2 Юридична характеристика інститутів литовсько-руського кримінального права.	219
3.3 Особливості функціонування та розвитку українського кримінального права в XVI–XVIII століттях	274
3.3.1 Соціально-територіальні умови походження і функціонування звичаєвого кримінального права Війська Запорозького низового	274
3.3.2 Конституція Пилипа Орлика — первинне уконституціювання кримінально-правових положень.	282
3.3.3 Особливості кодифікації та криміналізації окремих кримінально-правових положень проекту «Прав, за якими судиться малоросійський народ»	287
Висновки до розділу 3	319

РОЗДІЛ 4.

ПОЛІТИКА СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА В 1917–1960 рр.

4.1 Умови становлення і розвитку українського та українсько-радянського кримінального права в 1917–1927 рр.	324
4.1.1 Походження та формулювання поняття кримінально-правової політики	324
4.1.2 Українська кримінально-правова політика в 1917–1921 рр.	327
4.1.3 Особливості кримінально-правової політики Радянської держави в Україні у період 1917–1921 рр.	345
4.1.4 Проблеми розвитку українського радянського кримінального права в 1922 — першій половині 1927 рр.	363

4.1.5 Союз радянських соціалістичних республік: утворення, повноваження у сфері законодавчої і правозастосовної діяльності та вплив на розвиток кримінально-правового законодавства УСРР	397
4.2. Розвиток, удосконалення і застосування кримінального права СРСР та Української СРР у другій половині 1927–1960 рр.	407
4.2.1 Конституційно-правові умови та їх вплив на розвиток українського радянського кримінального права у другій половині 1927–1960 рр.	407
4.2.2 Основні кримінально-правові акти СРСР другої половини 1927–1960 рр.: хронологія удосконалення і розвитку	423
4.2.3 Кодифікація українського радянського кримінального права в 1927 р.	436
4.2.4 Удосконалення українського радянського кримінального права та особливості політики зловживання ним у 20–50 рр. ХХ ст.	455
4.2.5 Кримінально-правова наука в Українській СРР/УРСР у 1918–1960 рр.	483
Висновки до розділу 4	503

РОЗДІЛ 5.

УКРАЇНСЬКЕ РАДЯНСЬКЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

В 1961–2000 рр.	507
5.1 Умови розвитку українського радянського кримінального права	508
5.1.1 Політико-конституційні умови розвитку українського радянського кримінального права	508
5.1.2 Основні кримінально-правові акти СРСР 1961–1990 рр.: хронологія формування і вплив на українське радянське кримінальне право.	519
5.1.3 Третя українська радянська кримінально- правова кодифікація 1960 р. та її проблеми . . .	539
5.1.4 Розвиток української радянської кримінально- правової науки в 1961–1990 рр.	564

5.2 Особливості реформування українського радянського кримінального права в умовах початкової розбудови України як суверенної і незалежної держави (1991–2000 рр.)	572
5.2.1 Політико-конституційні умови реформування українського радянського кримінального права	572
5.2.2 Реформування українського радянського кримінального права в суверенній Україні. . . .	592
5.2.3 Особливості удосконалення українського радянського кримінального права засобами конституційної юрисдикції: інституційні основи та первинний досвід здійснення.	601
5.2.4 Наука українського кримінального права на зламі цивілізаційних епох (1991–2000 рр.) . .	612
Висновки до розділу 5	622

РОЗДІЛ 6.

УКРАЇНСЬКЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ: ПОШУК ЦИВІЛІЗОВАНИХ ФОРМ ОХОРОНИ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН

6.1 Кодифікація українського кримінального права в 2001 р.: система, структура та окремі проблеми її реалізації	628
6.2 Проблеми сучасного посткодифікаційного удосконалення українського кримінального права в 2002–2017 рр.	678
6.3 Удосконалення кримінального права засобами національної конституційної юрисдикції в період 2001–2017 рр.	709
6.4 Сучасний стан науки українського кримінального права: теоретичні основи і результати досліджень . .	721
Висновки до розділу 6	749

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.

Список використаних джерел

Список слів іншомовного походження, архаїчних та рідковживаних слів, використаних у монографії (примітки)

.830.